

Justitiedepartementet

Enheten för migrations- och asylpolitik

Rådets möte för rättsliga och inrikes frågor (RIF) den 9–10 juni 2016

Dagordningspunkt: 14c

Dagordningspunkt: 3c (gemensamma kommittén)

Rubrik: Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 539/2001 om fastställande av förteckningen över tredjeländer vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredjeländer vars medborgare är undantagna från detta krav (**Turkiet (första behandlingen)**)

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: COM(2016) 279

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: 13 maj inför RIF-rådet den 20 maj 2016 (inom ramen för dagordningspunkten om Viseringspolitik).

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: Överläggning med socialförsäkringsutskottet den 12 maj inför RIF-rådet den 20 maj 2016 (inom ramen för dagordningspunkten om Viseringspolitik) samt den 26 maj inför RIF-rådet den 9–10 juni.

Bakgrund

En viseringsfrihetsdialog inleddes mellan Turkiet och EU i december 2013. En vägkarta låg till grund för dialogen och innehöll 72 kriterier som skulle uppfyllas för att viseringsfrihet skulle kunna beviljas. Den 18 mars 2016 möttes EU:s stats och regeringschefer och Turkiet. I ett gemensamt uttalande konstaterade man att förverkligandet av vägkartan

skulle påskyndas så att viseringskravet för turkiska medborgare kunde hävas senast i slutet av juni 2016, förutsatt att samtliga kriterier då uppfyllts.

Den 4 maj 2016 presenterade kommissionen ett förslag om viseringsfrihet för Turkiet. Samtidigt presenterades en utvärderingsrapport avseende Turkiets genomförande av vägkartan mot viseringsfrihet. Det konstaterades att sju av de 72 kriterierna inte ännu var uppfyllda men att kommissionen räknade med att fem av de sju kriterierna skulle uppfyllas och att två kriterier av praktiska skäl inte kunde uppfyllas inom utsatt tid.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Den rättsliga grunden utgörs av artikel 77.2 a i EUF-fördraget. Beslut fattas genom det ordinarie lagstiftningsförfarandet, det vill säga Europaparlamentet är medbeslutande och rådet fattar beslut med kvalificerad majoritet.

Svensk ståndpunkt

Viseringsfrihet för Turkiet var en viktig del i det gemensamma uttalandet om migration från EU och Turkiet den 18 mars 2016. Regeringen står bakom uttalandet, där det underströks att ett genomförande av vägkartan var en förutsättning för viseringsfrihet. Regeringen är av uppfattningen att konditionaliteten fortsatt gäller och att alla relevanta kriterier ska vara uppfyllda innan beslut om viseringsfrihet kan fattas.

Turkiet har genomfört viktiga reformer inom ramen för viseringsfrihetsprocessen. Det är tydligt att vägkartan har varit viktig för att få till stånd dessa åtgärder. Nu behöver Turkiet fokusera sina ansträngningar på de kvarvarande utmaningar som identifieras i kommissionens rapport.

I det förslag som har presenterats är kommissionen tydlig med att viseringsfrihet bara ska beviljas om kriterierna är uppfyllda. Regeringen stödjer detta fullt ut, vilket är i linje med det gemensamma uttalandet från i mars 2016. Regeringen verkar för att eventuella risker kopplade till viseringsfrihet för Turkiet omhändertas, exempelvis genom en förstärkt suspenderingsmekanism i viseringsförordningen.

Europaparlamentets inställning

Europaparlamentet har debatterat förslaget vid ett tillfälle. EPP-gruppen gav då stöd för förslaget medan andra partigrupper var splittrade eller öppet kritiska mot bakgrund av de ännu inte uppfyllda kriterierna.

Enighet råder inom Europaparlamentet om att principen om konditionalitet ska gälla och att vägkartan ska genomföras innan viseringsfrihet kan beviljas.

Förslaget

Den 4 maj 2016 presenterade kommissionen sitt förslag om viseringfrihet för turkiska medborgare som innehar biometriska pass. Parallellt med detta presenterade kommissionen också sin tredje framstegsrapport. I rapporten välkomnar kommissionen de viktiga reformer som Turkiet har genomfört.

Ett konkret exempel är att Turkiet har genomfört åtgärder inom ramen för sitt nationella asylmottagningssystem som en del ett resultat av genomförandet av vägkartans block två, tillgång till arbetsmarknaden och utbildning för syriska flyktingar. Turkiet har också genomfört reformer för att närma sina viseringsregler till EU:s och stärka sin gränskontroll i syfte att inte fungera som transitland för olaglig invandring till EU.

Kommissionen förtydligar i sin rapport att det finns sju kvarstående kriterier för Turkiet att uppfylla. Av praktiska skäl behövs längre tid för att kunna uppfylla två av kriterierna. Det gäller införande av biometriska pass som lever upp till EU:s standard samt fullständigt genomförande av återtagandeavtalet mellan EU och Turkiet. De biometriska passen i enlighet med EU:s standard väntas vara på plats senare under 2016 och återtagandeavtalet med EU ska tillämpas fullt ut från och med den 1 juni 2016.

De övriga kvarstående kriterierna gäller införande av dataskyddslagstiftning som stämmer överens med EU-lagstiftningen, ett operativt samarbetsavtal med Europol, terrorismlagstiftning som bättre överensstämmer med EU:s och som uppfyller kravet på proportionalitet, ett effektivt straffrättsligt samarbete med alla EU:s medlemsstater och fortsatt genomförande av åtgärder för att motverka korruption.

Kommissionens slutsats i rapporten är att Turkiet har möjlighet att genomföra återstoden av sina åtaganden så att viseringsfrihet ska kunna beviljas i slutet av juni 2016.

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

Förslaget innehåller bestämmelser som rör skyldighet att inneha visering respektive undantag från denna skyldighet. Bestämmelser om vilka tredje länder vars medborgare är skyldiga att inneha visering finns i viseringsförordningen som är direkt tillämplig i Sverige. Ytterligare

undantag från viseringskravet finns i utlänningsförordningen (2006:97). Några ändringar av de svenska bestämmelserna är inte nödvändiga.

Ekonomiska konsekvenser

Tidigare beslut om viseringsfrihet har i vissa fall inneburit en ökning av antalet ogrundade asylansökningar till Sverige. Det är möjligt att beslutet om viseringsfrihet för Turkiet kan få liknande konsekvenser, vilket skulle innebära ökade utgifter på utgiftsområde 8 Migration. Dessa bedöms dock kunna hanteras inom befintliga ramar.

Övrigt

-